

Bruselj, 11. november 2020
(OR. en)

12851/20

ESPACE 65
RECH 439
COMPET 553
MI 462
IND 207
EU-GNSS 23
TRANS 515
TELECOM 212
ENER 409
EMPL 505
CSDP/PSDC 551
CFSP/PESC 989

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	11. november 2020
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	12347/20
Zadeva:	Usmeritve za evropski prispevek k določitvi ključnih načel za svetovno vesoljsko gospodarstvo Slepi Sveta (11. november 2020)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta z naslovom „Usmeritve za evropski prispevek k določitvi ključnih načel za svetovno vesoljsko gospodarstvo“, sprejete po pisnem postopku 11. novembra 2020.

Sklepi Sveta

„Usmeritve za evropski prispevek k določitvi ključnih načel za svetovno vesoljsko gospodarstvo“

Svet Evropske unije –

OB UPOŠTEVANJU:

- Konvencije o ustanovitvi Evropske vesoljske agencije z dne 30. maja 1975;
- Okvirnega sporazuma med Evropsko skupnostjo, ki jo je nasledila Evropska unija, in Evropsko vesoljsko agencijo (v nadaljnjem besedilu: okvirni sporazum), ki je začel veljati leta 2004;
- Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki je začela veljati leta 2009 –

Vzpostavitev svetovno konkurenčnega in trdnega evropskega vesoljskega gospodarstva ter podpora okrevanju po krizi zaradi covida-19

1. POUDARJA, da evropski vesoljski sektor presega javno financirane programe, saj vse bolj temelji na komercialnih vesoljskih dejavnostih, in da obstajata visoko konkurenčna evropska industrija in dobavna veriga, ki Evropi omogočata, da je udeležena pri globalni rasti vesoljskega gospodarstva in k njej prispeva;
2. POZDRAVLJA znaten napredek, ki je bil dosežen pri pripravi prihodnjih evropskih vesoljskih dejavnosti, tako višje kot nižje v verigi, tako v Evropski uniji kot tudi Evropski vesoljski agenciji, skupaj z nacionalnimi vesoljskimi programi držav članic obeh organizacij in drugimi javnimi programi;
3. POUDARJA, da je za svetovno vesoljsko prizorišče značilno večje število vesoljskih akterjev – velikih in malih, javnih in zasebnih, ter UGOTAVLJA, da svetovno vesoljsko gospodarstvo raste dinamično v sektorjih višje in nižje v verigi ter presega vrednost javnih programov. Temelji na inovacijah in novih tržnih priložnostih, s čimer se vesoljski sektor vse bolj spreminja v zrel in vzdržen trg z vedno večjimi učinki prelivanja na drugih trgih;
4. POUDARJA, da mora Evropa v tem razvijajočem se okolju povečati svoja prizadevanja za krepitev vesoljskih programov, izboljšanje trženja vesolja in spodbujanje uspeha evropske vesoljske industrije na svetovnih trgih; zato POUDARJA, da je treba izkoristiti prednosti in kompetence vseh akterjev;
5. IZPOSTAVLJA, da mora vesoljska industrija v celoti izkoristiti hitro razvijajoče se priložnosti, javni sektor pa mora v sodelovanju z industrijo spodbujati tržne pristope za večjo učinkovitost v vesoljskem sektorju, da bi izkoristili celotni tržni potencial;

6. PRIZNAVA, da je treba okrepiti svetovno konkurenčnost evropske vesoljske industrije in dobavnih verig, kar zadeva mednarodne trge, tudi s krepitvijo enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni in spodbujanjem odprtih gospodarstev, vključno s prosto in pravično trgovino, na podlagi večstranskih rešitev in vzajemnosti; v zvezi s tem IZPOSTAVLJA, da mora Evropa prispevati k določitvi teh ključnih načel za svetovno vesoljsko gospodarstvo;
7. POUDARJA, da je za spodbujanje vesoljskega podjetništva potreben nov pristop, ki temelji na spodbujanju dostopa do financiranja in različnih možnosti v zvezi s tem, zlasti za zagonska podjetja, podjetja v razširitveni fazi, mala in srednja podjetja ter podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, da bi v celoti izkoristila svoj inovacijski potencial; IZPOSTAVLJA koristi tega, da se satelitskim operaterjem zmanjšajo stroški financiranja in da se upnikom za njihova posojila zagotovijo vredna in dostopna jamstva ter da se spodbuja ozaveščenost o mednarodnih finančnih instrumentih;
8. POUDARJA posebno vlogo aplikacij nižje v verigi pri obvladovanju in blažitvi krize zaradi covida-19 na različnih področjih, kot so prevoz, upravljanje virov in telekomunikacije, in SE STRINJA s skupnim evropskim ciljem, da bi se kriza produktivnosti, zlasti zaradi grožnje covida-19, premagovala z delno javno podporo industriji, ob popolni skladnosti z veljavno zakonodajo in ob dopolnjevanju med EU in ESA in njunimi zadevnimi državami članicami, in da bi se izkoristile tudi priložnosti za revitalizacijo vesoljske industrije, ki jih prinašajo različni javni ukrepi za okrevanje;
9. v splošnem IZPOSTAVLJA, da morajo EU, ESA in njune zadevne države članice na podlagi svojih pristojnosti v prihodnosti prispevati k mednarodnim predpisom ali načelom v večstranskih forumih, in v zvezi s tem PONOVRNO POUDARJA namero o nadaljnji krepitvi vodilne vloge Evrope na področju trajnostne rabe vesolja;

Spodbujanje evropske vesoljske avtonomije, varnosti in odpornosti

10. POUDARJA, da vesolje omogoča, da je proces odločanja podprt z informacijami, pridobljenimi iz vesolja, na kraju samem ali iz drugih podatkov, ter z zagotavljanjem storitev, ki jih ne more zagotavljati noben drug sektor;
11. PRIZNAVA, da imajo EU, ESA in njune zadevne države članice vzporedne pristojnosti v evropski vesoljski politiki, tudi za dejavnosti, povezane z varnostjo, da bi določile evropske potrebe po tehnološki neodvisnosti in avtonomiji, brez poseganja v nacionalno varnost;
12. POUDARJA potrebo po evropski razpoložljivosti nekaterih komponent in tehnološki neodvisnosti ter razvoju odpornih dobavnih verig;
13. PONOVRNO POUDARJA, da mora Evropa ohraniti varen, neodvisen, zanesljiv, stroškovno učinkovit in cenovno ugoden dostop do vesolja; IZPOSTAVLJA, da Evropska vesoljska agencija skupaj z evropsko industrijo še naprej zagotavlja izstrelitvene sisteme in tozadevne tehnologije ter da so Evropska unija, ESA in njune zadevne države članice pomembne stranke evropskih storitev na področju vesoljskih izstrelitev, in POUDARJA, da je uporaba evropskih storitev na področju vesoljskih izstrelitev koristna za vse institucionalne misije v Evropi ter da je treba začeti izkoriščati storitve Ariane 6 in VEGA-C; UGOTAVLJA, da je treba razpravljati o prihodnjih perspektivah za zemeljsko infrastrukturo in tehnologije nosilnih raket;
14. UGOTAVLJA, da obstajajo številne pobude na področju upravljanja vesoljskega prometa po vsem svetu; IZPOSTAVLJA, da Evropa razvija zmogljivosti na področju preprečevanja trkov vesoljskih plovil, tehnik za odstranjevanje vesoljskih odpadkov, preprečevanja nastajanja vesoljskih odpadkov ter da upravlja in razvija zmogljivosti za nadzor in spremljanje v vesolju (SST), da bi dosegla višjo raven strateške avtonomije in s tem učinkovito upravljala dostop do vesolja in vrnitev iz njega ter operacije v orbiti;

15. PRIZNAVA, da je treba okrepiti usklajen evropski pristop k upravljanju vesoljskega prometa (tudi na tehnični in operativni ravni), da bi ohranili evropske interese ter trajnostno zaščitili zasebne in javne naložbe v vesolje, ter v zvezi s tem PREDLAGA vsem pristojnim akterjem, naj skupaj z akademskimi krogi in industrijo začnejo evropski dialog, vključno s pregledom trenutnih regulativnih okvirov v Evropi, o katerem se bo razpravljalo na namenski evropski konferenci;
16. POZDRAVLJA dejstvo, da Evropska unija preučuje možnost izjave, da sprejema pravice in obveznosti iz ustreznih pogodb in konvencij Združenih narodov o vesolju, POZDRAVLJA dejstvo, da je Generalna skupščina ZN sprejela preambulo in 21 smernic za dolgoročno vzdržnost dejavnosti v vesolju, ter SPODBUJA hitro izvajanje;
17. PROMOVIRA politike na področju pravic intelektualne lastnine, ki dajejo prednost industrijskim naložbam, tako da učinkovito upravljanje in lažji dostop do pravic intelektualne lastnine na področju vesolja krepi uspeh in konkurenčnost evropske vesoljske industrije;
18. zato POUDARJA, da naj se v veliki meri uporablja prožnost pri javnih naročilih, kadar to omogočajo ustrezna pravila za pravice intelektualne lastnine, zlasti za mala in srednja podjetja, da bi ustvarili priložnosti za njihovo komercializacijo;
19. POUDARJA, da so kibernetika zaščita in varnost ter odpornost vse pomembnejše za ohranjanje delovanja in zanesljivosti evropskih operativnih vesoljskih sistemov na zemlji in v vesolju, in IZPOSTAVLJA, da obstaja hitro rastoč svetovni trg rešitev za kibernetiko zaščito in varnost ter odpornost na področju vesolja, kar bo evropski industriji prineslo poslovne priložnosti;
20. UGOTAVLJA, da obstajajo že številne obetavne vesoljske pobude na področju kibernetike; in POZIVA ustrezne institucionalne akterje, naj si prizadevajo za skupni evropski pristop h kibernetiki zaščiti in varnosti ter odpornosti;

Krepitev evropskega vesoljskega sodelovanja, vključno s trajnostnim zelenim in digitalnim prehodom

21. POUDARJA pomen inovacijske strategije za „novo vesolje“ (New Space) s poudarkom na izboljšani komercializaciji, konkurenčnosti in učinkovitosti ter srednje- in dolgoročnih skupnih evropskih ciljih;
22. POUDARJA bistveno vlogo, ki jo ima sektor nižje v verigi pri ocenjevanju in izvajanju javnih politik, zlasti zelenega in digitalnega prehoda gospodarstev in družb, s čimer se povečujeta konkurenčnost in učinkovitost, ustvarjajo delovna mesta in omogoči gospodarska rast, koristi pa tudi nevesoljskim sektorjem, in SE ZAVEDA pomena spodbujanja sodelovanja med vesoljskim in nevesoljskim sektorjem na področjih, kot so energetika, okolje, kmetijstvo, zdravje, povezljivost in mobilnost;
23. SPODBUJA Evropsko komisijo in izvršilni organ ESA, naj se skupaj s svojimi državami članicami pripravita na celovito in izboljšano nadaljevanje vesoljskih in storitvenih komponent programa Copernicus tudi po ključni točki odločitve leta 2021, da bi v celoti razvili šest širitvenih misij programa Copernicus, pod pogojem, da bodo na voljo zadostna sredstva;
24. POUDARJA, da lahko vesolje prispeva k mednarodnim partnerstvom, zlasti z Afriko, obravnavanju obetov in izzivov, ki so posledica podnebnih in okoljskih sprememb, da bi zagotovili trajnostni razvoj, gospodarsko rast in stabilnost;
25. PODPIRA razširitev podatkov opazovanja Zemlje na višjo spektrsko, časovno in prostorsko ločljivost, brez poseganja v prednostne naloge, določene za naslednje satelite Sentinele, in sicer z uporabo načrtovanih in prihodnjih generacij satelitov, ki so zasnovani in izdelani na podlagi potreb uporabnikov, ter s povezovanjem z obstoječimi javnimi ali zasebnimi evropskimi sistemi in ob upoštevanju varnostne razsežnosti podatkov visoke prostorske ločljivosti, ter prav tako PODPIRA razširitev uporabe umetne inteligence za analizo podatkov, da bi se omogočil prelomen razvoj ter ustvarjanje novih proizvodov in trgov, kar bi neposredno koristilo evropskim državljanom in državljkam;

26. POUDARJA, da so za okrepitev evropske vesoljske politike pomembni usklajeni ukrepi Evropske unije, Evropske vesoljske agencije in njunih držav članic, ki temeljijo na vzporednih pristojnostih ter ustreznih nalogah in odgovornostih ter v celoti spoštujejo institucionalno okolje in operativne okvire;
27. POZIVA, naj se na podlagi okvirnega sporazuma med EU in ESA razvije dialog glede industrijskih ukrepov in ukrepov, ki so potrebni za zagotavljanje sinergij in vzpostavitev skupnih aktivnosti nižje v verigi ter plodne izmenjave med javno financiranimi programi v Evropi, in, kadar je to mogoče, z nagradami in/ali nepovratnimi sredstvi, ki se dodelijo MSP, zagonskim podjetjem, podjetjem s srednje veliko tržno kapitalizacijo, podjetjem v razširitveni fazi, raziskovalnim organizacijam in laboratorijem, da bi se med uporabniki povečala stopnja uporabe z izvajanjem javnih politik ter da bi se ustvarjala delovna mesta in gospodarska rast, pa tudi koristi za nevesoljske sektorje;
28. IZPOSTAVLJA, da je treba za boljše usklajevanje za razvoj splošne evropske vesoljske politike, vključno s partnerstvom med EU in ESA, Svet za vesolje okrepiti z rednimi srečanji, pripravljenimi v skladu z okvirnim sporazumom med EU in ESA.
-